

APLICACIÓ DE MESURES PER A MILLORAR ELS CIRCUITS D'APROFITAMENT D'EXCEDENTS NO ALIMENTARIS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Servei en xarxa per a la gestió d'ofertes de recursos excedents d'empreses a Barcelona i Lleida (Catalunya)

Descripció

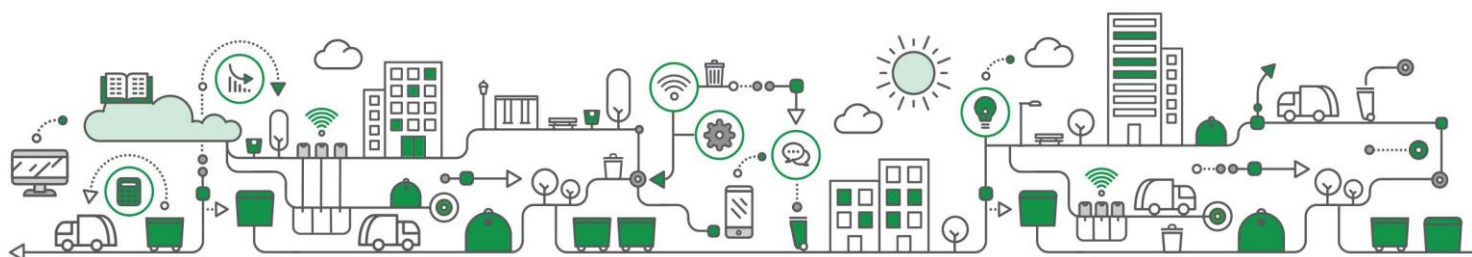
Els municipis de Barcelona (1.636.193 habitants¹) i Lleida (140.797 habitants²) compten amb un teixit d'activitats econòmiques a nivell català molt significatiu, diversificat en diferents sectors. A causa de la gran quantitat d'empreses i organitzacions establertes en aquestes àrees, és recurrent l'acumulació d'excedents de mobiliari i equipament per diverses raons, els quals poden ser aprofitats per entitats socials que ho puguin necessitar. En resposta a aquesta situació, la Fundació Banc de Recursos, entitat social i mediambiental especialitzada en la reutilització i l'aprofitament de recursos, va crear el projecte Pont Solidari l'any 2010.

Pont Solidari és un servei en xarxa que gestiona les ofertes de recursos excedents d'empreses amb l'objectiu de promoure la reutilització dels equipaments i contribuir als projectes d'entitats socials i de l'economia social i solidària (ESS), fomentant al mateix temps el respecte vers el medi ambient. Tot i que la Fundació Banc de Recursos disposa de seus tant a Lleida com a Barcelona, gestiona donacions d'arreu de Catalunya.

Si bé és cert que la iniciativa Pont Solidari va néixer com a projecte l'any 2010, la tasca de reutilització de recursos es realitza des que es va crear Banc de Recursos l'any 1996. Concretament, la iniciativa sorgeix perquè els fundadors es van adonar que a Catalunya hi havia excedents de materials d'empreses i organitzacions que podien ser aprofitats en indrets tan diversos com Bolívia (Amèrica Llatina) o el Txad (Àfrica central). En aquest context, fins l'any 2008, Banc de Recursos enviava a països d'Amèrica Llatina i Àfrica el 80% de les donacions materials que rebia, i el 20% restant era reutilitzat per part d'entitats

¹ Idescat, 2022.

² Idescat, 2022.

catalanes que trucaven fent peticions específiques. Arran de la crisi econòmica del 2008 al nostre país, i ateses les complicacions creixents per enviar contenidors a Bolívia i el Txad (aranzels i corrupció), es va impulsar Pont Solidari.

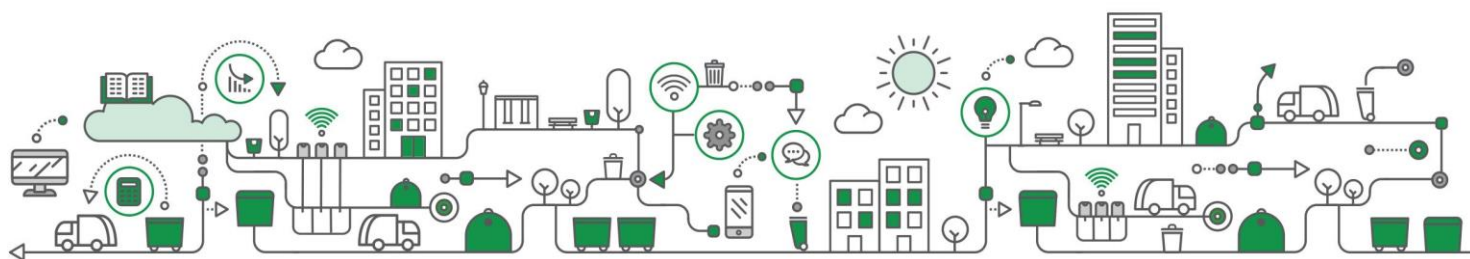

Figura 1. Infografia de les tasques desenvolupades per part de Pont Solidari.

El servei ofert per Pont Solidari és el següent:

1. un donant ofereix el material que ja no utilitza.
2. Els voluntaris de Banc de Recursos gestionen la donació, avaluen l'organització de la logística, coordinen el repartiment del material i, en el cas dels equips informàtics, la posada a punt del material.
3. Els receptors recullen el material i li donen una nova vida.
4. Banc de Recursos emet un certificat per deixar constància de la donació³.

³ Addicionalment, les empreses o persones físiques que donin a una entitat sense ànim de lucre, poden gaudir d'una desgravació fiscal, regulat per la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense fins lucratiu i dels incentius fiscals al mecenatge.

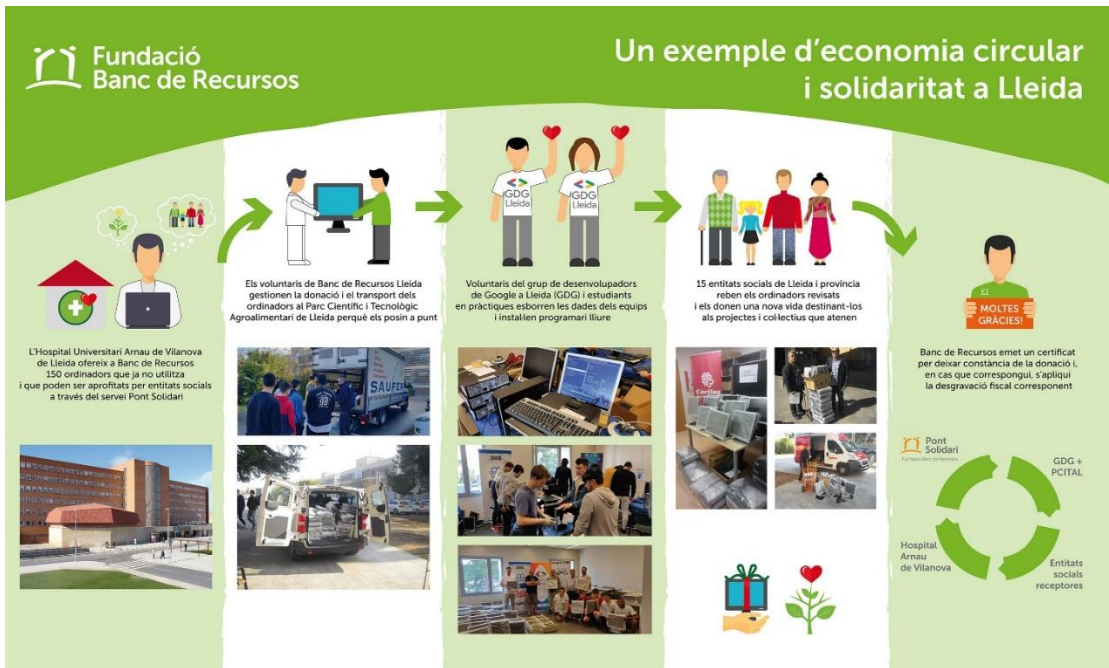
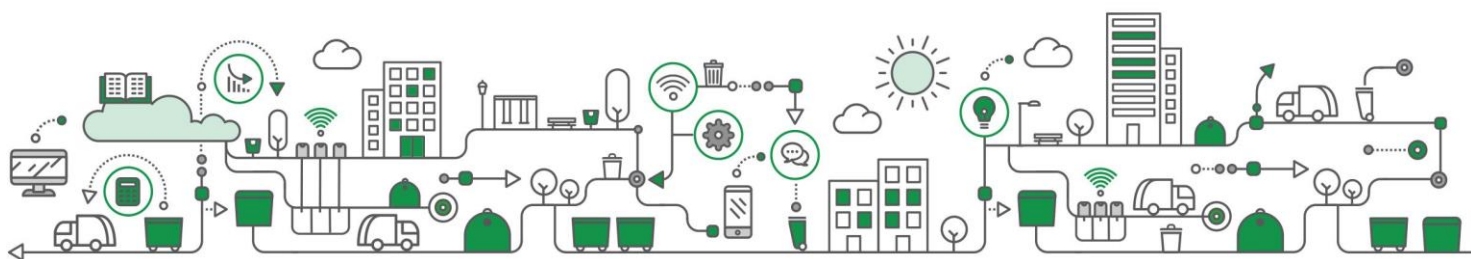

Figura 2. Infografia on es descriu el procés de donació gestionat per Pont Solidari.

Amb l'objectiu d'agilitzar les gestions i evitar equívocs, es demana als donants la màxima precisió en quant al material ofert (unitats, mesures, estat de conservació, fotografies, etc.). Així mateix, també es sol·licita informació puntual en cas que decideixin retirar o modificar l'oferta.

La xarxa compta amb una borsa de 1.141 entitats receptores, classificades en funció dels col·lectius que atenen, la seva tipologia (fundacions, associacions, cooperatives, etc.) i la localitat. En aquest context, les entitats socials i d'Economia Social i Solidària (ESS) receptors del Pont Solidari operen en àrees molt diverses: cooperació internacional, discapacitats, fam/pobresa, gent gran, infància, inserció sociolaboral, malalties/sanitat, medi ambient, acollida a immigrants, cultura, etc.

En relació als criteris de selecció d'entitats receptores, es prioritzen les entitats no governamentals que realitzen una tasca social sense ànim de lucre i es regeixen pel codi ètic de les ONG de Catalunya. Això no obstant, també s'accepten com a receptores entitats públiques (escoles, etc.) sempre i quan no hi hagi entitats socials que els demanin, i excepcionalment es poden distribuir a altres iniciatives privades si no hi ha més demanda. No s'accepten demandes de partits polítics.

El materials donats s'adjudiquen per ordre de petició de les entitats però també es valoren altres criteris com la proximitat geogràfica, mida de l'entitat, si ha rebut material darrerament, etc. En aquest sentit, Pont Solidari demana informació de les entitats receptors a fi de conèixer quina tasca realitzen.

Resultats

Pont Solidari ha permès evitar, de mitjana, 1.445,3 tones de CO₂ cada any a través de la reutilització de mobiliari i altres objectes. Això té un impacte positiu en la reducció de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle i en la lluita contra el canvi climàtic. A la *taula 1* es mostren les principals dades d'interès dels últims anys.

	2018	2019	2020	2021	2022
Donants	92	80	78	75	70
Entitats receptors	96	184	136	141	147
Valor total (€)	311.375	398.500	245.203	829.330	395.369
Pes total (kg)	82.754	148.170	101.457	420.109	87.694
CO ₂ evitat (kg)	411.036	2.849.250	671.190	2.555.630	739.560

Taula 1. Taula amb l'evolució temporal dels donants, de les entitats receptors, del valor total i el pes total de les donacions i dels kg de CO₂ evitat amb aquestes donacions.

Pel que fa a la relació entre donants i receptors, es manté una mitjana de 79 donants i 140 entitats receptors. Aquest equilibri entre la quantitat de donants i el nombre d'entitats receptors és essencial per tal de garantir que les donacions es distribueixen de manera adequada i equitativa. A la figura 3, es pot observar l'evolució temporal dels donants i les entitats receptors durant el període temporal 2018-2022.

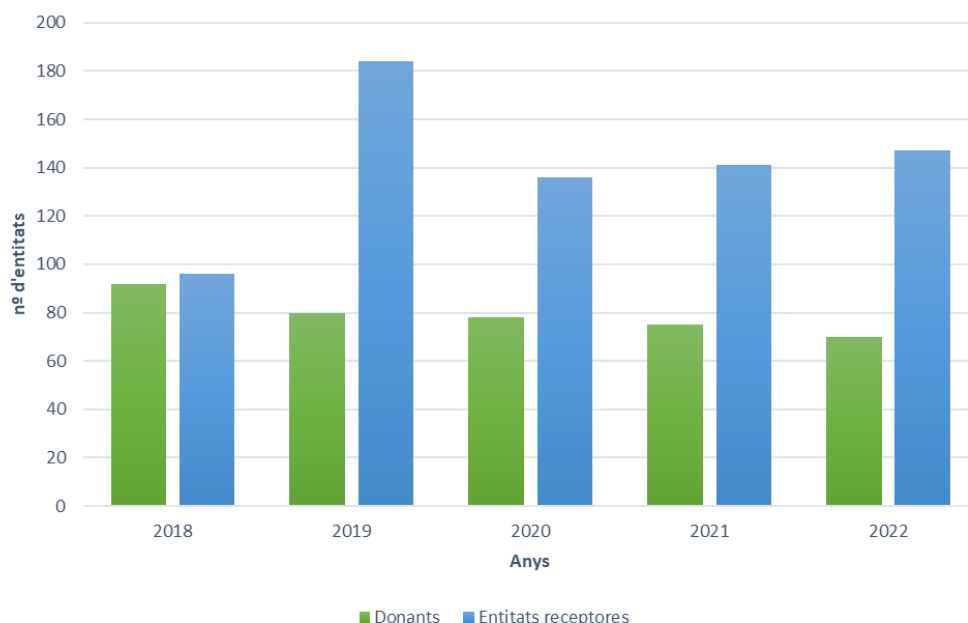
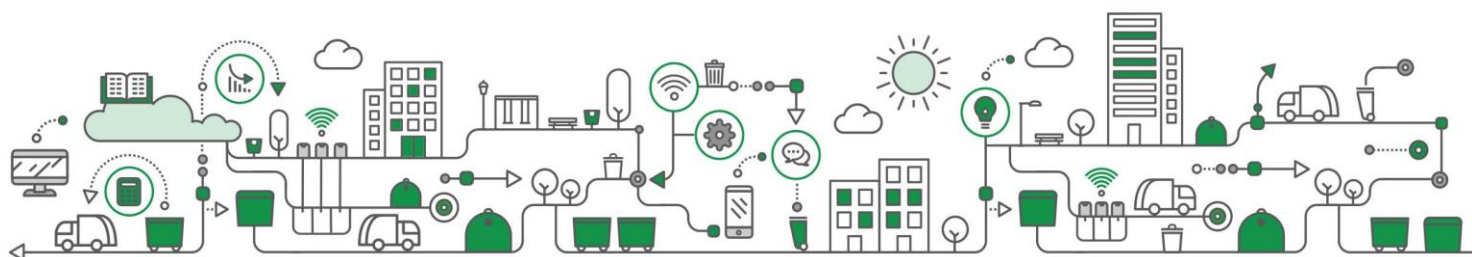

Figura 3. Gràfic de l'evolució temporal dels donants i les entitats receptors durant el període de 2018 a 2022.

L'oferta dels materials excedents és variable, essent la freqüència mitjana de 8 ofertes mensuals. Així mateix, la tipologia del material gestionat també és variable, essent els tipus de material més comuns el mobiliari d'oficina, equipament informàtic, equipament hospitalari, material escolar, etc. No obstant això, des que va començar la pandèmia de COVID-19, el material predominant és el mobiliari d'oficina, perquè moltes empreses han implantat el teletreball i/o s'han reorganitzat.

El servei s'organitza en funció de les ofertes de materials i equipaments. No obstant, arriben peticions puntuals d'entitats que encara no pertanyen a la borsa de receptors del Pont Solidari.

Els principals problemes sorgits en la iniciativa Pont Solidari tenen relació amb la falta de resposta de certes entitats quan són convocades per a la recollida. A vegades, tot i haver-les trucat prèviament per confirmar la seva assistència, no es presenten a la recollida argumentant manca de transport o personal, o inclús, en casos concrets, es desinteressen pel material inicialment sol·licitat.

En altres ocasions, han sorgit problemes amb els transportistes contractats que no estaven ben informats sobre quin material havien de recollir i que acudeixen sense les eines o el personal necessari per fer la feina de trasllat de manera adequada.

Per abordar aquests casos, s'han pres diverses mesures correctives:

- El mateix dia de la recollida, els voluntaris realitzen trucades addicionals per assegurar-se que tots els participants estiguin disponibles i preparats per a la recollida.
- A més, s'ha millorat la comunicació amb totes les parts implicades, incloent-hi les entitats i els donants, per garantir que tothom estigui ben informat sobre els detalls de la recollida i les normes de seguretat dels edificis.

Per altra banda, en ocasions algunes entitats es queixen que el material que havien sol·licitat ja no es troba disponible quan van a recollir-lo. Aquest fet es deu a què el donant ha modificat l'inventari que oferia inicialment. En aquests casos, els voluntaris del Banc de Recursos expliquen amb detall a les entitats la situació i busquen solucions alternatives (per exemple, es realitzen visites als donants i a les instal·lacions amb antelació per garantir que el material estigui disponible i en bon estat per a la recollida).

Malgrat aquestes incidències, la majoria dels usuaris de les entitats beneficiàries i els donants mostren una gran satisfacció amb el servei. Aquesta iniciativa permet que les entitats es beneficiïn de recursos excedents com mobiliari i equipament, i aquestes donacions han tingut un impacte significatiu en els seus projectes a nivell social i mediambiental. A més, el projecte fomenta la col·laboració entre les entitats i els voluntaris, creant un entorn d'ajuda mútua i agraïment per conèixer les diverses realitats de cada entitat i el treball conjunt per a un objectiu comú.

- Pàgina web del Pont Solidari: <https://www.pontsolidari.org/>
- Pàgina web de la fundació Banc de Recursos: <https://www.bancderecursos.org/>

Projecte Pont Solidari
Contacte: Rosaura Serentill
Correu electrònic: bancdr@bancderecurors.org

 **Fundació
Banc de Recursos**
*multiplicant impactes socials
reduint impactes ambientals*

